

DÉLMAGYARORSZÁG

76. évfolyam, 270. szám
1986. november 17., hétfő

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Befejeződött a fogyasztási szövetkezetek kongresszusa

Megválasztották a tisztségviselőket

A fogyasztási szövetkezetek X. kongresszusa szombaton, a Budapesti Kongresszusi Központban folytatta munkáját. Az elnökségben helyet foglalt Németh Károly, az MSZMP főtűkár-helyettese, Marjai József, miniszterelnök-helyettes, a kormány több más tagja, a szövetkezeti mozgalom érdekképviselői szerveinck, valamint a társadalmi és tömegszervezeteknek számos vezetője.

A testület 19 új tagot választott meg, akikkel kiegészült az országos tanács, amely 133-tagú lett. Ezt követően megnyitották a vitát a kongresszus elé terjesztett dokumentumok fölött.

A vitában résztvevők — köztük Meszlényi Ferenc, a szövegíró Takarékszövetkezet elnöke — hangsúlyozták a gazdasági tevékenységet és a mozgalmi munka eredményességét javító kezdeményezések jelentőségét. A küldöttek a szövetkezetek ellátó tevékenységével kapcsolatban szövegezték arról, hogy a kisbelföldi korszerűsítéséhez az afézeknek további támogatásra van szükségük, mivel különösen a kistélepléseken amúgyis gondok mutatkoznak a jövedelmességükkel. A belső érdekelti rendszer korszerűsítését szintén sokan szorgalmazták, ám — mint hangsúlyozták — annak alakításánál jobban tekintetbe kell venni a helyi adottságokat. A fejlődés lehetőségét látták a küldöttek az afézek közötti kapcsolatok elmélyítésében, és abban is, hogy szorosabban fűzzék az együttműködést az ipari vállalatokkal. Egyfelől kedvezőbb beszerzési

forrásokra számítanak, másfelől pedig arra, hogy a kooperációval új termékek gyártását kezdhetik meg. Szorgalmazták, hogy növeljék az iparral közösen fenntartott boltok számát is.

Kifejtették: javítani kell a kölcsönös érdekeltiséget a tagok és a szövetkezetek kapcsolatrendszerében. A tagoknak nagyobb lehetőséget kell biztosítani arra, hogy kölcsönösön, vagy más módon segítsék a közös fejlesztési alapok feltöltését; ily módon újabb beruházásokat lehetne kezdeményezni.

A kongresszus elfogadta az előterjesztett dokumentumokat. Az országos tanács megtartotta alakuló ülését, amelyen megválasztották a 17-tagú elnökséget, és a 9-tagú felügyelőbizottságot, valamint a Szövetség tisztségviselőit. A Szövetség elnöke Hartmann József, az Ajka és Vidéke Afész elnöke, elnöke Diczó József, a Nyíregyházi Lakásszövetkezet elnöke, és Dobai Gábor, a Siklói Takarékszövetkezet elnöke lett. A Szövetség főtűkárává Szlamenicki Istvánt, főtűkár-helyettesévé Kovács Sándort és Szilvasán Pált választották.

Marjai József délután rövid beszédben köszöntötte az újjáválasztott országos tanács tagjait. Tevékenységükhöz sok sikert kívánt, s elmondta, hogy a kormány továbbra is számít a fogyasztási szövetkezetek munkájára, az egész szövetkezeti mozgalomra, az előttünk álló feladatok elvégzésében.

Ünnepség Seregélyesen

Szülőfalujában, a Fejér megyei Seregélyesen szombaton ünnepélyesen emlékeztek meg Münnich Ferenc születésének századik évfordulójáról. A nagyközségi ünnepségen részt vett Kállai Gyula, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke, Münnich Ferencné, valamint ott voltak a megye és a település vezetői, a megye munkásmozgalmi veteránjai, a Münnich Ferenc nevet viselő intézmények küldöttei, a község és a környező helységek képviselői.

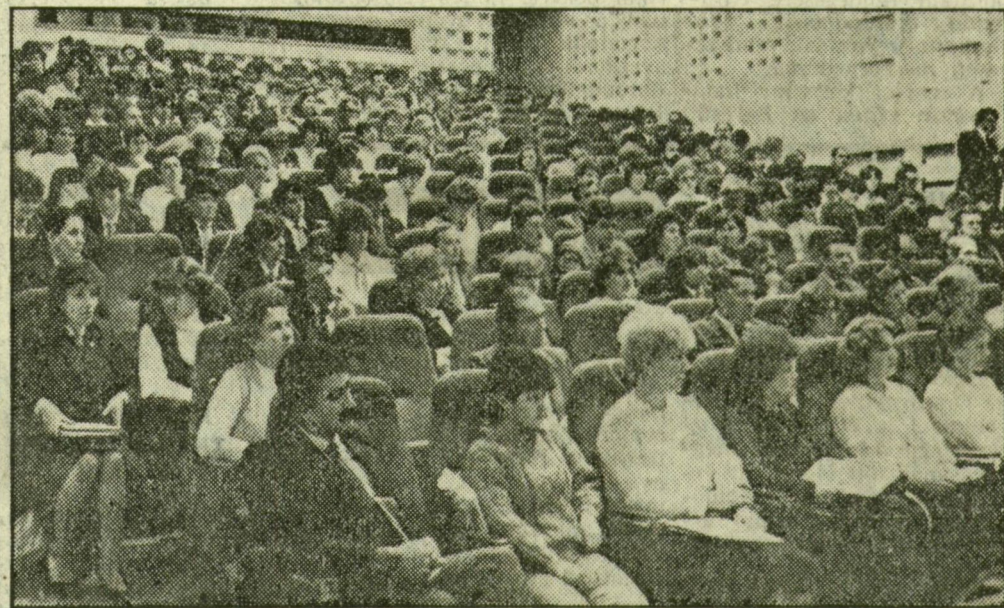
A testületek, a család és Seregélyes lakói elhelyezték a megemlékezés és a kegyelet virágait, koszorúit a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő személyiségének mellszobránál, majd a művelődési házban Münnich-emlékszobát avattak.

Magyar—jugoszláv tárgyalások

Hetényi István pénzügyminiszternek, a magyar—jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság magyar tagozata elnökének meghívására november 13-tól 15-ig hazánkban tartózkodott Egon Padovan, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Szövetségi Végrehajtó Tanácsának tagja, a bizottság jugoszláv társelnöke. Az elnöki társalkozón megvizsgálták a bizottság XII. ülésének kitűzött feladatait, valamint a legutóbbi kormányfői találkozókból eredő közös teendők teljesítését. Értékeltek az idei árucseres- és szolgáltatásforgalom alakulását.

Úttörővezetők megyei konferenciája

Milyen legyen a gyermekmozgalom?



A csapatszintű és területi vitákat követően, szombaton rendezték meg Szegeden, a Csongrád Megyei Tanács oktatási központjában megyénk úttörővezetőinek konferenciáját. A tanácskozáson megjelent 150 küldöttet, valamint a meghívott vendégeket — köztük Kovári Tibort, az MSZMP KB alosztályvezetőjét; Haraszti Istvánt, a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsának titkárát; Horváth Károlyt, a megyei pártbizottság titkárát; Szabó G. Lászlót, a megyei tanács elnökhelyettesét

Engedje meg a kedves olvasó, hogy ezt a tudósítást egy személyes élménnyel kezdjem. Piros nyakkendő korszakomban nekem már rögzített juttatott a gyermekmozgalom — vizi úttörőket parádoztam a gyermeknapon, kenuval utazhattam végig a Tiszán, dunántúli táborokban tölthettem maig emlékezetes heteket. Később, újságíróként gyakrabban

hallottam a panaszokat — „az a romantika már a múlté, túlszabályozott lett a mozgalom, az iskolai zsúfoltság, az anyagi hiány gátolja a munkát”. Ezek után kíváncsian vártam, hogyan értékelik a „hivatalosak” a 80-as évek közepének úttörőmozgalmát. Mivel a szóbeli beszámoló főbb pontjaiban szombati lapszámunkban már idéztünk, következésképpen most néhány gondolat Zeleiné Horváth Sára felszólalásából: „a területi konferenciákon megfogalmazták úttörővezetőink, hogy az elmúlt években felerősödtek a problémák a gyermeknevelésben, kritikát kapott a családi élet légköre, sok hozzászóló hiányolta a felnőttek megfelelő példamutatását.

A mozgalom belső ügyével foglalkozva, elmondta a megyei úttörőelnök, hogy a fiatal pedagógusok hiányos mozgalmi ismeretekkel kerülnek ki a főiskoláról, később sem vonzó az úttörővezetői munka, mivel sem erkölcsi, sem anyagi megbecsültségük nem megfelelő. Azt is el kell ismerni, hogy a gyerekek bizonyos körére nincs hatással az úttörőmozgalom, a programok sok közösségben nem veszik figyelembe a gyerekek érdeklődését, vágyait. A romantikát ígérő táborozás lehetőségei sem javultak megfelelően.

A szóbeli kiegészítés befejező részében pedig így fogalmazott Zeleiné Horváth Sára: „az úttörőszövetség gyermekszervezet, de sokat kell még tennünk azért, hogy ne csak a gyerekekből álljon, hanem a gyerekekért legyen. Nyissunk az ő világuk felé, segítsük a saját törvényeik szerint élő gyermekközösségeket.”

és Germáné Vastag Györgyit, a KISZ megyei bizottsága első titkárát — Váriné Ferő Maria megyei úttörőtűkár, a tanácskozás elnöke köszöntötte. Ezt követően a küldöttek döntöttek a konferencia munkái és ügyrendjéről, megválasztották a munkabizottságokat, majd Zeleiné Horváth Sára megyei úttörőelnök fűzött szóbeli kiegészítést az írásos beszámolóhoz. A plenáris ülés több órás vitával folytatódott, majd a konferencia választással fejeződött be.

bitás szándékát bizonyító hozzászólások jellemezték a vitát is. Walez Gyuláné (Pusztamérges) hangsúlyozta, csak magasabb követelmények állításával érhető el, hogy a gyerekek jobban kötődjenek a mozgalomhoz, iskolájukhoz. Tisza Jánosné (Kistelek) az alkotás örömeinek megismertetését szorgalmazta, Iványi Józsefné (Szeged) a kisdobosmozgalom gondjait összegezte, míg Kékes-Szabó Andrea (Szeged), az ifivezetők nagyobb megbecsülését kérte. Gácsér József (Szeged) javasolta: a pedagógusok felkészítése során, fogjon össze a főiskola és az úttörőmozgalom, Maróti László (Szeged) véleménye szerint, úgy kell véggezni a pedagógusmunkát, hogy a szaktárgyi nevelés és a mozgalom is élményt jelentessen. Fábrián Tibor (Szeged) a diáksportmozgalom nagyobb támogatását kérte, Bálint András (Szeged), az úttörőmozgalom és az MHSZ együttműködéséről beszélt. Germáné Vastag Györgyi a KISZ-életre történő felkészítés kérdéseivel, a tagfelvétellel foglalkozott.

Szabó G. László elmondta: a gazdasági körülmények kevésbé teszik lehetővé, hogy a szülők sokat foglalkozzanak a gyerekekkel, ezért a gyermekek nevelése érdekében a családnak és az iskolának jobban össze kell fognia. Nem nyugodhatunk bele abba, hogy a káros szenvedélyek elcsábítsák a fiatalokat.

Michna József a táborozás, a turisztika lehetőségeit elgmezte, Papp Sándorné (Maroslele) azt javasolta: magasabb követelmények állításával szerezzék vissza az úttörőmozgalom régi varázsát. Horváth Károlyné a konferenciát jelentős társadalmi (Folytatás a 2. oldalon.)

Ma: „cigaretaszünet”

Semmiféle kampánynak híve nem vagyok. Tudom, hogy az emberek többsége az áradatszerűen rázúduló didaktikus szövegekkel dacol: engem aztán ne korlátozzon senki személyes szabadságomban. Nem vagyunk mi, nemdohányzók sem oly naiv lelkek, hogy higgyük: az év 364 napján gátlástalanul füstöt keralmet, a füstmentes nap alkalmából, rácsapnak saját kezükre, mindahányszor csak cigarettáért nyúlnak. Tudjuk azt is, hogy nehéz lemondani a megszokott mozdulatról, a rágyújtás szertartásáról, még azt is elhiszük, hogy borzasztó kellemetlen elvonási tünetekkel is járhat az efféle önmegtartóztatás.

Mégse szeretnénk azonban, ha ennek a próbálkozásnak, az évi egynapi „cigaretaszünetnek”, nagyobb lenne a füstje, mint a lángja. Ha a hirharsonák minden erőfeszítése ellenére, elmúlna ez a 24 óra önvizsgálat, az észérvek mérlegelése nélkül, ha ugyanannyi büzrudacska hamvadna el ma is, mint máskor, s ugyanannyi nemdohányzó szenvedne szóltan beletörődéssel mások kellemetlen, mi több — gyilkos szenvedélye miatt. Elnézést se kellene kérnem e valóban sértő jelző miatt, hiszen ez tudományosan bizonyított tény, így csak azt mondhatom: nem kell mellre szívni... Megtehetik, nem úgy, mint a nemdohányzók. Nekik nincs más választásuk: lélegezniük nekik is kell.

Ha mérgezett a levegő? Hát legfeljebb rövidebb ideig élnek. És itt kerülnek — le merem írni — erkölcsi fölénybe a nemdohányzók. Mert — lássuk már be — nem magánügy, nem egyéni szabadságjog, nemcsak anyagi kérdés ez, hanem morális is. A cigarettázás, amikor cinikusan rágyújt a vele egy légtérben levő gyermeke, férje-feleisére, munkatársa jelenlétében, vagy füstöt fúj a vele járműben utazó, egy étteremben falatozó orra alá, nem csupán udvariatlan, nem csupán önmagát mérgezi. Mihelyt más ellen vét, méghozzá embertársára legnagyobbra kincsét, az egészségét károsítja, erkölcstelenül cselekszik. Az ugyanis valóban emberi joga mindenkinek, hogy védje saját egészségét, hogy ragaszkodjon az életéhez: a nemdohányzó azonban az év 364 napján csendes áldozat.

Túlzás, hogy ilyen nagy szavakat használok? A tények ismeretében döntsek el önmagamról! A dohányzás nagyban felelős a szív- és érrendszeri betegségek, valamint a daganatok keletkezéséért. Infarktusban 12-szer, tüdőrákban 15-25-szer tobben halnak meg a dohányzók, mint a nemdohányzók közül. A fogamzásgátlót szedő nőknél növeli a cigarettázás a trombozist, az infarktust és az agyhártya alatti vérzések kockázatát. A káros anyagok gyengítik a látást, hátráltatják a magzati fejlődést, a nemi mirigyekre

gyakorolt hatásuk miatt kedvezőtlenül befolyásolja az utódok számát és egészségét. Megállapították, hogy a passzív dohányosokat még nagyobb veszély fenyegeti; az úgynevezett mellékfűst a főfűst-höz képest 2,5-szer több szén-monoxidot, csaknem 3-szor több nikotint és tízszer több rákkeltő anyagot tartalmaz. A WHO korábbi előrejelzése szerint (1980-tól) 2000-ig 10 millió ember hal meg a dohányzás közvetett hatása miatt.

Nem véletlen, hogy az Egyesült Államokban, ahol hisznek az emberek a tudománynak, az egészségügynek és a tömegkommunikációnak, sikerrel járnak az efféle kampányok: mára rengetegen leszoktak a dohányzásról, nem divat többé a pófékelés.

Maguk az orvosok jártak példával az élen: néhány év alatt a dohányzók 50 százaléka vált antinikotinistává. Talán lendített az ügyön néhány, zsebre menő intézkedés is. Köztudott, hogy több biztosítás fizetésére kötelezik azt, akivel — mert dohányzik — előreláthatóan több dolga lesz az egészségügynek. Aztán újabban az a hír járja, hogy egyes vállalatok több fizetéssel alkalmazzák a nemdohányzókat, mert hogy hatékonyabban használják ki a munkaidőt...

Lehet, hogy a cigarettáarak emelése nálunk is csak a kezdet? Hát-ha rájövünk: egyszerre több bajunkat is orvosolhatjuk, ha gyakori cigarettaszüneteket helyett a cigarettázást szüntettük meg. Tessék kipróbálni!

Chikán Ágnes

Hasonlóan kritikus, a job-